

DE POP

YRSA SIGURÐARDÓTTIR BIJ UITGEVERIJ CARGO

DNA

Vortex

RIP

Lava

Yrsa Sigurðardóttir

DE POP

Vertaald door Willemien Werkman

2021

AMSTERDAM

Deze vertaling is mede tot stand gekomen dankzij financiële steun van het Icelandic Literature Centre.

Dit boek is fictie.

Personen en gebeurtenissen zijn een creatie van de auteur.

Cargo is een imprint van Uitgeverij De Bezige Bij, Amsterdam

Copyright © 2018 Yrsa Sigurðardóttir

Copyright Nederlandse vertaling © 2021 Willemien Werkman

Oorspronkelijke titel *Brúðan*

Oorspronkelijke uitgever Veröld, Reykjavík

Omslagontwerp bij Barbara

Omslagillustratie Ragnar Helgi Ólafsson

Foto auteur Lilja Birgisdóttir

Vormgeving binnenwerk Peter Verwey, Heemstede

Druk- en bindwerk Wilco, Amersfoort

ISBN 978 94 031 2221 2

NUR 305

uitgeverijcargo.nl

Bij de productie van dit boek is gebruikgemaakt van papier dat het keurmerk van de Forest Stewardship Council (FSC®) mag dragen. Bij dit papier is het zeker dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

Dank aan Maren Sofie Strømme en Tryggvi Jónsson
voor de foto van de pop die lang op de IJslandse zeebodem
heeft gelegen. Uit deze foto is dit verhaal ontstaan.

– *Yrsa*

VIJF JAAR GELEDEN

HOOFDSTUK 1

De wind draaide en de oliestank van de luide motor van de kleine motorboot sloeg over het dek. De stank werd Dísá haast te veel, en ze trok de kraag van haar wollen vest op tot over haar neus. De bedwelmende geur van wolwasmiddel was minder erg dan de giftige walm van de motor. Frikki, de eigenaar van de boot, leek geen last te hebben van de vieze lucht, net zomin als Rósa, haar elfjarige dochter. Zij hingen over de reling, geconcentreerd en verwachtingsvol om te zien wat het net boven water haalde. Dísá bleef liever dicht bij de stuurhut, de nabijheid van iets stevigs in haar rug gaf haar rust. Ze probeerde te doen alsof dat niets te maken had met haar angst om te verdrinken en haar misselijkheid als gevolg van de golfslag, maar Frikki wist wel beter. Hij zei niets, maar volstond ermee af en toe met een bezorgd gezicht over zijn schouder te kijken. Rósa merkte er niets van. Ze was nog jong genoeg om haar belevenissen niet door zorgen te laten bederven, de zeldzame keren dat ze iets meemaakte.

Dísá was vroeger net zo geweest. Het was echter te lang geleden om die jeugdige onbezorgdheid nog te kunnen oproepen. In plaats van genieten van het moment, het zout op haar lippen proeven en de wind in haar haren voelen, kon ze de gedachte aan de ijsskoude uitgestrektheid van de zee niet van zich afzetten.

Dísá drukte het idee van een zeemansgraf weg. Het zou toch zeker niet het lot van moeder en dochter zijn om nu te verdrin-

ken, helemaal niet na wat ze al allemaal hadden meegemaakt. Ze concentreerde zich op wat ze voor zich zag. Er was weinig te zien als ze recht voor zich uit keek naar de horizon, niets meer dan het grijze zeeoppervlak en een bewolkte hemel. Daarom keek ze omhoog naar de meeuwen, die al om de motorboot rondcirkelden vanaf het moment dat ze van de pier waren vertrokken. Ze leken hun geduld niet te verliezen, al werd dat zwaar op de proef gesteld. Tot nu toe had deze tocht twee snotolven en nog wat kleine vissen opgeleverd. Ze hadden gevist met een lijn die aan iets was blijven hangen wat niet losliet. Frikki's vruchteloze pogingen om de lijn los te krijgen hadden er uiteindelijk toe geleid dat hij hem had moeten doorsnijden. Daarna had hij met Rósa samen besloten om een net te proberen, maar helaas had ook dit nieuwe visgerei tot dusver niets opgeleverd.

Misschien was het uitblijven van vangst wel haar schuld. Zij had Frikki tenslotte gevraagd om niet te ver de zee op te gaan. Moeder en dochter zouden het waarschijnlijk niet overleven als de boot zonk, maar het idee dat ze tenminste naar de kust zouden kunnen proberen te zwemmen was wel prettig. Rósa zou worden geholpen door haar zwemvest en zichzelf zou toch goed genoeg moeten kunnen zwemmen na al dat schoolzwemmen in haar jeugd. In de motorboot was maar één zwemvest aanwezig en dat leek betere dagen te hebben gekend. Het was vies, leek zwaar en zou vast niet blijven drijven als de nood aan de man kwam. Ze moest er niet aan denken. Dan zou ze haar zelfbeheersing verliezen en naar Frikki gaan schreeuwen dat hij moest terugvaren.

Dísa draaide haar hoofd naar het land en was niet blij toen ze zag dat ze zich verder uit de kust hadden verwijderd dan haar lief was. De bebouwing was haast onzichtbaar geworden,

lage gebouwen verdwenen en hoge gebouwen leken wel kleine hutjes. Het was haast niet mogelijk om te zien waar de zee begon en het land eindigde. Ze was dus niet duidelijk genoeg geweest, waardoor Frikki waarschijnlijk had gedacht dat het oké was om verder te varen, op zoek naar betere visgronden, toen ze niet tegensputterde. Of de stroming had de boot verder uit de kust gedreven. Dat zou niet voor het eerst zijn.

‘Er zit iets in het net, mama!’ Rósa keerde zich naar haar om. Haar gezicht straalde van spanning. De grijze muts die haar wilde haren bedekte, had dezelfde kleur als de sombere lucht, en even leek het of het bovenste deel van haar hoofd ontbrak. Alsof Rósa zonder voorhoofd en schedeldak was geboren. Haar in spijkerbroek gestoken benen kwamen uit het veel te grote, smerige zwemvest en leken nog magerder dan anders. Door de reusachtige mouwen van haar trui leek het alsof haar armen op geen enkele wijze bij haar benen pasten. Als een echte zeeman kon het Rósa niets schelen hoe ze er op dat moment uitzag. ‘Misschien vangen we wel zalm!’

Dísa lachte naar haar en deed geen poging om haar van die onwaarschijnlijke verwachting af te brengen. Vanaf het moment dat ze van deze tocht hoorde, een paar dagen geleden, had Rósa er voortdurend over gespeculeerd wat ze zouden vangen. Wat begon met een enkele kabeljauw om te koken was geëindigd met een kreeft die groot genoeg was voor een feestmaal voor Dísa, oma, opa en haar vriendinnen van school. En Frikki natuurlijk. Je mocht de kapitein niet vergeten, al kende Rósa hem nauwelijks. Haar dochter was er veel aan gelegen het goede te doen. Van kleins af aan had ze een zachtaardig en vriendelijk karakter. Het was een schat van een kind – en toch maakte Dísa zich zorgen over haar toekomst. Haar zorgen

betroffen de bijzondere eigenschappen van Rósa. Naar haar oordeel waren dat nou net dingen waar ze weinig aan zou hebben in haar bestaan. Het ontbrak haar aan moed, initiatief en doorzettingsvermogen. Dísá vreesde dat het leven haar dochter zou verslinden en de resten zou uitspugen. Ze weet het aan de omstandigheden. Haar vaderloze dochter miste iets wat Dísá haar niet kon geven.

Daarom had Dísá het aanbod van Frikki om met de motorboot die hij samen met zijn broer en zijn vader bezat de zee op te gaan geaccepteerd. Ze had haar bezorgdheid over een dergelijk uitstapje van zich af gezet voor Rósa. Dísá had bedacht dat het vissen haar dochter wat harder zou maken en haar zou afleiden van dat eeuwige lezen. Je hoorde overal alleen maar dat kinderen steeds minder zouden lezen, maar met Rósa was het een heel ander verhaal. Boeken waren natuurlijk leuk en noodzakelijk, maar het leven speelde zich niet uitsluitend tussen boekomslagen af. Kinderen moesten ook zelf van alles ontdekken. Dat vond Dísá tenminste. Ze wilde niet dat haar dochter zou worden als zij. Altijd vervuld van zorgen over dingen waar anderen niet eens aan dachten.

Frikki keek achterom en lachte naar Dísá. Anders dan Rósa was hij blootshoofds en daardoor waaiden zijn haren alle kanten op. Het stond hem goed. Het buitenleven en het zeemansbestaan ook. Hij paste veel beter in deze omgeving dan op het kantoor waar ze allebei werkten. Zij op de afdeling waar de kentekenbewijzen van auto's werden overgeschreven, hij bij de wettelijke registratie van zeelieden. Hun werk was niet bijzonder spannend of lonend. De werktijden kwamen Dísá goed uit omdat ze alleenstaande moeder was, maar ze was er nooit achter gekomen waarom Frikki voor dit werk had gekozen. Het plezier straalde

niet bepaald van hem af als ze elkaar tegenkwamen in de kantine. Binnen de muren van het kantoor was hij onhandig en afwezig, hij bemoeide zich nauwelijks met mensen en gedroeg zich ongemakkelijk. Op zee leek hem alles vanzelf af te gaan. Je zag hem nooit aarzelen. Integendeel, hij was vastberaden en groots. Misschien had hij haar daarom wel mee de zee op gevraagd – samen met Rósa, toen ze zei dat ze niet gemakkelijk oppas kon vinden. Hij wist waarschijnlijk wel dat hij aan dek beter overkwam dan in de kantine tussen de breekbare kopjes en wiebelige tafeltjes. Hij was overduidelijk verliefd op haar.

‘Kom je niet kijken wat het is, mama?’ Rósa wenkte haar moeder.

‘Jawel, straks.’ Dísá deed of ze ernaar uitkeek, maar ze zou haar nogmaals moeten teleurstellen. Ze vreesde nog het meest dat Rósa wilde dat ze die kleine visjes op de bodem van de viskorf op het dek zou gaan koken. Ze duwde zichzelf af van de stuurhut en liep wankelend naar de reling. Daar stond ze naast haar dochter en staarde omlaag naar het blauwe zeeoppervlak, de diepte in. De ruwe zee leek niet van plan zijn buit prijs te geven en Frikki spande zich nog meer in.

Eindelijk verscheen het net. Frikki gooide het op het dek. Het lag nu niet zo vlak als eerder, toen de inhoud alleen maar een paar kleine bobbelts tussen de knopen had gevormd. Onderin, bijna helemaal op de bodem, leek het alsof ze iets wonderlijks hadden opgevist. Het spartelde niet zoals de kleine visjes hadden gedaan, en daarom dacht Dísá eerst dat ze een steen naar boven hadden gehaald. Als dat al mogelijk was. Toen het haar lukte beter te zien wat er in het net lag, hield ze haar adem in. Ze kon er niets anders van maken dan dat ze kleine handjes zag. Als van een pasgeboren baby. Ze trok Rósa naar zich toe voordat

haar dochter zou neerhurken om de vangst beter te bekijken. ‘Wat is dat in vredesnaam, Frikki?’ Ze had wakker gelegen van de gedachte te zullen verdrinken, vogelpoep op haar hoofd te krijgen, zeeziek te worden, een vinger kwijt te raken, in een scheepsschroef te belanden, dat een walvis de motorboot zou doen omslaan, dat ze tussen wal en schip zou vallen... maar een baby in het net was niet bij haar opgekomen.

Het vragende gezicht van Frikki stelde haar allerm minst gerust. Ze hield Rósa stevig vast. Die sribbelde tegen om het beter te kunnen zien. Het maakte allemaal niets uit. Het dek was zo krap dat ze allebei alles zagen wat er gebeurde.

Frikki hurkte neer bij het net. Hij leek kalm te blijven, maar Dís a zag zijn vingers toch een klein beetje trillen toen hij zijn hand uitstreckte naar wat er uit het net stak. Ze trok een grimas en tuurde ernaar, ze wilde het tegelijk niet en wel zien. Toen Frikki opkeek, lachte hij, hij was zichtbaar opgelucht. ‘Het is een pop.’ Hij stond op en begon het net te legen.

Dís a liet Rósa los, die van de gelegenheid gebruikmaakte om naar Frikki toe te rennen. Ze keek gespannen toe hoe de vangst op het dek stortte: twee kleine vissen, zeewier, en de pop.

‘Aiaiai.’ Dís a vertrok haar gezicht opnieuw. ‘Wat is dat voor afschuwelijks?’ Ze deed drie stappen in de richting van haar dochter en Frikki om beter te kunnen kijken. Ze zwegen terwijl hun ogen gewend raakten aan het wonderlijke schouwspel. Het was een speelgoedpop, daar bestond geen twijfel over. Een pop die in uiterlijk en formaat op een klein kind moest lijken. De benen stonden in een zittende stand en vormden een v onder aan de witte buik. De ene arm was uitgestrekt, de andere hing langs het lichaam. De mond stond een klein beetje open, zodat de plastic lippen elkaar net niet raakten. Het gezicht had voor

eeuwig een vragende uitdrukking. Precies zoals miljoenen andere poppen. Voor de rest herinnerde niets meer aan de etalage in een speelgoedwinkel.

De pop had overduidelijk lang in zee gelegen. Ze was overdekt met eendenmosselen, witte wormen en allerlei kleine levensvormen waar Dísá de naam niet van wist. Rond haar nek droeg de pop een fijne ketting. Je kon echter niet zien wat eraan hing, want de ketting ging zelf ook schuil onder levensvormen die als een schild rond haar borst hingen. Het ene oog was verdwenen en de oogkas was leeg. Het andere staaarde glanzend onder een ooglid vandaan dat zich leek te kunnen sluiten als je haar neerlegde. De wimpers waren voor het grootste deel verdwenen. Ook een deel van haar haren was uitgevallen en had gaatjes achtergelaten die in nette rijtjes over haar hoofd liepen. Het haar dat over was, was donker en zat in een dichte, vervilte plak op haar hoofd. Niets aan haar was lief of schattig.

‘Van wie is ze?’ Rósa was de eerste die de stilte doorbrak.

‘Van niemand. Niet meer.’ Frikki zat nog op zijn knieën op het dek en staaarde naar het gedrocht. ‘Misschien was ze lang geleden van een meisje.’

‘Wat doet ze in zee?’ Rósa verwachtte nog altijd dat volwassene antwoord hadden op alle vragen. Ze zou er spoedig achter komen dat dat niet het geval was.

‘Het meisje van wie ze was, was misschien op een boot en heeft haar overboord laten vallen. Of misschien heeft ze haar in zee laten vallen vanaf de pier en heeft de stroming haar hierheen meegenomen. Waarschijnlijk heeft de lijn waaraan het net vastzit haar van de bodem losgemaakt, waarna ze in het net terecht kwam.’ Frikki weerde zich kranig, vond Dísá. Er viel niets meer aan toe te voegen.

‘Ahhh, dat arme meisje.’ Rósa trok een verdrietig gezicht. ‘En die arme pop.’

Frikki boog zich over het net en leek de pop te willen optillen. Toen bedacht hij zich, hij wilde kennelijk niet de indruk geven een watje te zijn. Toen hij de pop oppakte, stroomde het zeewater uit de openingen waar de benen aan de heupen vastzaten. ‘Dan zullen we haar maar weer teruggooien in zee.’

‘Neel!’ Rósa schreeuwde het uit. ‘Ik wil haar hebben!’

Dísa trok weer een grimas. ‘Dat is niet ongevaarlijk, Rósa. Zie je wat er allemaal op haar zit? Dat leeft allemaal.’

Het tripje op zee had in ieder geval enig resultaat gehad. Rósa stond steviger in haar schoenen dan anders. ‘Toch wil ik haar hebben.’

Frikki wist zich met zijn houding geen raad en veranderde weer in de kantoorversie van zichzelf. Hij keek om beurten naar Rósa en naar Dísa, terwijl hij koortsachtig naar een oplossing zocht. Toen hij met een voorstel kwam, klonk dat wat voorzichtig. ‘Ik kan haar in een zak doen?’ Hij zei het op vragende toon.

Voordat Dísa dit kon afslaan, had Rósa het aanbod al aangenomen. ‘Ja. Doe haar in een zak. Dan kan ik haar schoonmaken als we thuiskomen.’ Ze keek naar haar moeder en lachte. ‘Misschien vinden we het meisje van wie ze was.’

Aan het ecosysteem op de pop te oordelen moest ze al enkele jaren in het water hebben gelegen. ‘Ik weet zeker dat degene van wie de pop was al niet meer met speelgoed speelt. Ze is haar vast allang vergeten.’

‘Misschien was het wel een jongen. Het hoeft niet altijd een meisje te zijn.’ Het was niet voor het eerst dat Rósa moderner bleek te zijn dan haar moeder. ‘En ik weet zeker dat de eigenaar

nog altijd verdrietig is dat hij of zij haar is verloren. Dat zou ik wel zijn. Al was ik honderd jaar.’

Daar twijfelde Dísá niet aan. Rósa was niet het enige kind dat haar speelgoed als levende wezens beschouwde. Zelf had ze nog enkele dozen met knuffeldieren en poppen in de kelder van haar ouders die ze nog niet had kunnen weggooien.

Moeder en dochter kibbelden even terwijl Frikki er wat ongemakkelijk bij stond. Uiteindelijk kreeg Rósa haar zin en mocht ze de pop houden. Frikki was duidelijk opgelucht, hij klapte in zijn handen en stelde voor dat ze hun meegebrachte lunch maar eens moesten opeten.

Toen ze met de boterhammen gingen zitten, bleek niemand trek te hebben in de koekjes van Dísá of de goedkope cake die ze had meegenomen. De pop zat in de zak, maar ze stond nog altijd op hun netvlies, haar akelige uiterlijk maakte dat hun eetlust verdween. Zelfs de meeuwen waren vertrokken.

Toen Frikki zei dat ze maar niet meer verder moesten gaan met vissen, maakten moeder en dochter geen bezwaar. Hij keerde de boot en ze zetten koers naar de kust.

Rósa’s interesse ging niet verder dan dat ze de pop met rubberhandschoenen aan – op verzoek van haar moeder – uit de zak haalde, haar in de badkuip zette en haar vervolgens vergat. Dat ze haar zou afspoelen en schoonmaken stond niet op het programma. Daar zat de pop dan. Ze staaarde met één oog naar Dísá toen ze naar de wc ging en nog steeds toen ze voor het slapengaan haar tanden ging poetsen. In plaats van die verschrikking weer terug in de zak te doen, maakte Dísá een foto van haar en plaatste die op Facebook.

Het kwam niet vaak voor dat zij iets bijzonders te vertellen

had. Haar laptop was nog bezig reacties en likes te verwerken toen ze hem open op de salontafel neerzette en naar bed ging.

Die nacht schrok DÍsa wakker. Het drong vaag tot haar door dat ze was gewekt door een vreemd geluid en ze ging rechtop zitten. Een hard kabaal dat niet thuishoorde in de stilte die 's nachts in huis heerste. Ze sloeg slaperig het dekbed open en besloot te gaan kijken wat er aan de hand was.

De slaperigheid trok weg en DÍsa herinnerde zich de lege blikjes die ze achter het gordijn op de vensterbank had gezet in een hoekje van de kamer waar ze zelden kwam. Het raam kwam uit op de achtertuin en de straat. Na de golf inbraken die door de hoofdstad was gespoeld had DÍsa het het waarschijnlijkst gevonden dat dieven zouden proberen om daar binnen te komen. En dat het lawaai van de vallende blikjes hen zou weggagen. Naar het volgende huis.

Als je het nieuws mocht geloven, was de inbraakgolf voorbij. DÍsa had de blikjes laten staan, maar ze lette er niet meer altijd op of het raam dicht was. Had het open gestaan toen ze ging slapen? Ze herinnerde het zich niet, maar ze vermoedde dat het lawaai dat haar gewekt had van de blikjes was gekomen. Wat kon het anders zijn geweest? Ze stond stil bij de deur van de kamer terwijl ze andere mogelijkheden verzong, andere dan een inbreker. *Een kat was het huis in gekomen. Bij de burens boven haar was een glazen vaas op de grond gevallen. Er was een opstootje op straat voor het huis. Een grote vogel was tegen het raam gevlogen. De televisie was ineens aan gegaan. Een aardbeving.* Het kon van alles zijn.

DÍsa ontspande zich een beetje. En voelde toen dat ze heel erg nodig moest plassen.

Ze liep naar de wc en won daarmee ook een klein beetje tijd. Ze vond het niet heel erg eng om dit inspectierondje te lopen. Ze wist zeker dat ze een hartaanval zou krijgen als ze iets groots als een kat zou tegenkomen. Maar toch. Ze was, gegeven de omstandigheden, ontzettend kalm. Ze was veel zenuwachtiger als er een flinke storm werd verwacht, ook al had ze geen trampoline in de tuin en al evenmin losse dakpannen. Ze ging op de wc zitten en was best tevreden over zichzelf. Dat duurde maar kort. In de kamer klonk het bekende geluid van de laptop als je die aanzette. Haar hart sloeg een slag over en toen bedacht ze dat de computer dat soms deed als er updates werden geïnstalleerd. Dat moest de verklaring wel zijn. Een inbreker ging niet tijdens een inbraak rustig zitten om het internet op te gaan.

Die griezelige pop staarde naar haar vanuit de badkuip. Dísá keek weg, plaste gehaast, maar kon het niet laten ondertussen naar de pop te staren. Ze keek als gehypnotiseerd naar het plastic oog, dat haar leek te volgen toen ze haar hand uitstak naar het wc-papier. Het was natuurlijk gezichtsbedrog, net als bij portretten van mensen die voor zich uit keken, uit de lijst. Niets om bang voor te zijn. Maar toch.

De blik van de pop was onmiddellijk vergeten toen er een ander geluid tot Dísá doordrong. Het was geen gerammel van blikjes. Geen kat. Geen opstootje. Geen vaas die in duizend stukken brak. En al helemaal geen aardbeving. Het was een bekend geluid.

De losse parketstrook in de gang voor de wc kraakte.

Dísá stond op met haar pyjamabroek op haar enkels en stapte naar de deur die ze gewoontegetrouw had dichtgedaan. Voor ze bij de deur was om hem te openen werd de deurkruk aan de andere kant vastgepakt. De deur ging langzaam open en het

was net of er een grijns op het gezicht van de pop in de badkuip verscheen toen Dísa zag wie er in de deuropening stond. Daar had ze niet op gerekend.

NU

MEI

HOOFDSTUK 2

De rits verstoorde de stilte van de nacht met een luid en scherp geluid toen Abby de tent opende. Eerder die dag was de stilte prettig geweest; alleen het zingen van de vogels herinnerde haar eraan dat zij en haar vriend niet helemaal alleen waren en overgeleverd aan deze onbekende heidevlakte. Nu was de stilte bedrukkend. De vogels waren stil; ze sliepen tussen de graspollen of in het lage struikgewas waartussen zij de tent hadden opgezet. Hier waren geen normale bomen waartegen ze konden leunen. Nadat zij en Lenny de hoofdstad hadden verlaten leek de natuur kaalgeschoren. Niets groeide er hoger dan dertig centimeter boven de aarde. Eerst vond ze dat heel vreemd, maar het duurde niet lang voor ze zich met het land had verzoend. Je kon in alle richtingen kijken en ze miste de bomen niet zo. Ze had het toch al niet zo erg op bossen na de verhalen en sprookjes over kinderen die verdwaalden tussen eindeloos veel, allemaal op elkaar lijkende bomen, om uiteindelijk te verdwijnen. Sommige werden teruggevonden, andere niet.

De wind draaide en er drong een roetlucht tot Abby's neus door. Ze hadden een kleine, ronde vuurplaats gemaakt naast de tent door losse stenen op te stapelen. Er waren hier dan misschien geen bomen, maar stenen waren er overal te vinden. Als brandstof hadden ze dode planten gebruikt die Lenny tussen het struikgewas had verzameld. De planten waren snel opgebrand en hun worstjes waren aan de buitenkant zwartgeblakerd geweest, maar vanbinnen nog koud. Ze hadden zich het

eten toch goed laten smaken, maar waren allebei stiekem blij geweest dat het vuurtje snel weer uitging. Toen ze het aanmaakten, waren ze zich er namelijk van bewust geweest dat als het buiten de onregelmatige stenen ring zou komen, het dan het veldje, de tent en hen allebei in de hens zou kunnen zetten. Het was niet voor het eerst dat ze zich bijna te laat bewust werden van hun eigen onvoorzichtigheid. Zoals deze hele tocht maar al te goed aantoonde. Als ze even hadden gewacht en de zaak beter hadden overdacht, was ze nu niet bezig een koude tent in te kruipen in een ijskoude voorjaarsnacht in een land waar geen bomen groeiden, maar waar des te meer stenen en windstoten voorkwamen. Abby dwong zichzelf zich de ondraaglijke hitte in Spanje weer te herinneren. Haar vuurrode, schilferende schou- ders van de genadeloze zon en het zweet dat van hen allebei af gutste als ze iets anders deden dan douchen. Lenny kon beter tegen de warmte dan zij, hij was niet zo licht van huid en het viel hem gemakkelijker om zich ervoor af te sluiten. Hij kon zelfs onder de parasol vandaan lopen. Het hotel waar ze had- den gelogeed was goedkoop en er waren maar weinig intacte ligbedden en parasols voorhanden geweest. Daarom moesten ze vroeg opstaan om er twee te bemachtigen. Als Abby dan in de schaduw lag aan de rand van het zwembad en probeerde niet van haar stokje te gaan, praatte Lenny wat met de andere gasten en haalde eten en drinken voor hen. Zij kwam dan pas tegen de avond weer overeind. Dan was het ook nog te heet, maar ze was tenminste verlost van de zon.

Toen Lenny was teruggekomen van zijn ommetje, was hij bij haar op het ligbed gaan zitten en had hij voorgesteld dat ze naar IJsland zouden gaan. Ze was haast in tranen uitgebarsten. Alleen al de naam van het land klonk verkoelend. Ze had net gemerkt